

ledes som ifjor med Hensyn til Udgiften til Udryddelse af Oldenborrerne — hvor det ikke ansees for ønskeligt at binde Regjeringen, kun ansees som Oplysninger, Regjeringen meddeler. Jeg har saaledes berørt nogle af de formelle Punkter, hvori en Forandring maa ansees for ønskelig, og maa kun undskyldte, at det har været umuligt at gennemføre, hvad der dog var mit Formaal. Naar jeg her udtaler dette, er det for ligesom at lægge den Forpligtelse paa mig, til næste Sessjon at søge at gennemføre disse Forandringer.

Der er fremkommet adskillige Bemærkninger med Hensyn til enkelte Poster i Finantsloven. Et af de mere betydningsfulde Spørgsmaal er det, der vedrører Folketirken. I Motiverne til den Lov om nogle forandrede Bestemmelser med Hensyn til de geistlige Embedsmænds Lønninger, der er bleven forelagt i det andet Thing, har jeg egentlig allerede sagt det, som jeg med Hensyn til de om denne Post gjorte Bemærkninger kunde have at fremføre. Jeg vil nødig gaae ind paa Spørgsmaalet om Folketirkens Eiendomsret og om Statens Forhold til de til Folketirken henlagte Indtægter. Saaledes som jeg opfatter Sagen, skjønner jeg ikke, at det er nødvendigt at gaae ind paa hele dette Spørgsmaal. Jeg nærer den meest afgjorte Overbeviisning om, at man, naar man er kommen til en fuldstændig og klar Indsigt deels om de Indtægter, som Folketirken nu har, deels om de Byrder, der allerede paa-ligge den, og de mange Krav, som man vistnok ogsaa her vil anerkjende for berettigede, men som paa Grund af den nuværende Ordning hidtil have maattet lades utilfredsstillende, at man da vil finde, at Folketirkens Indtægter ingenlunde ere for rigelige; men naar jeg nu har denne Overbeviisning og Forsamlingen, som jeg haaber, ogsaa vil komme til at dele den, saa følger deraf, at der ikke vil opstaae Spørgsmaal om at tage Noget fra Folketirken, og da kan man efter min Mening lade hele dette Spørgsmaal hvile; det har ingen praktisk Betydning. Sa den ærede Rigsdagsmand (Tscherning) rhytter paa Hovedet; men den Betragtning, han, i den Henseende opstiller, er egentlig en Professorebetragtning; Spørgsmaalet kan være yderst interessant i theoretisk Henseende, men for mig har det ingensomhelst praktisk

Betydning. Naar man nu spørger: Vindes der da ikke Noget for Folketirken ved, at disse Fonds opføres som særlig henlagte til den, saa svarer jeg: Det er aldeles afgjort, at der er henlagt Indtægter til Folketirken, men det forandrer aldeles ikke Statens Stilling til disse Indtægter, om en Deel af dem, som paa Grund af særlige Forhold ere komne til at passere Finantserne, opføres som Folketirkens Fonds; de blive derfor hverken meer eller mindre Kirkens Eiendom, end de nu ere — Forholdet bliver i denne Henseende ganske uforandret. Jeg opstiller som et Mønster i denne Henseende den Maade, hvorpaa man i det Hele har behandlet de andre Stiftelser, som have særlige Fonds. Man betragter disse Stiftelser som det, de ere, som særlige Instituter; man bevilger de Udgifter, som ansees fornødne til dem, og forsaavidt man finder, at enkelte af dem ikke ere nødvendige, nægter man dem, og Beløbet gaaer da ind i disse Stiftelsers Capitalfond. Der kunde kun blive Spørgsmaal om at tage Noget fra disse Stiftelsers Fonds, dersom det viste sig, at Indtægterne vare for overflødige, og først da vilde Spørgsmaalet om Stiftelsernes større eller mindre Berettigelse til de til dem henlagte Fonds opstaae. Jeg nægter ikke, at det kan have noget meget Tilfredsstillende og Interessant ved sig at føre storartede Debatter om de almindelige Principer med Hensyn til Kirkens Eiendomsret, Statens Forhold til Kirken o. s. v.; men naar man vil holde sig til, hvad der praktisk foreligger, da troer jeg, at slige Debatter, hvor interessante de end kunne være, ikke have nogen reel Betydning. — Jeg for mit Bedkommende maa finde det aldeles urigtigt i Finantsloven at optage de af Folketirkens Indtægter, som aldeles ikke passere Statskassen.

Rigesaalid kan jeg gaae ind paa, at det skulde være nødvendigt, at Rigsdagen giver Bemhndigelse til, at der fra Kongerigets Side tilskydes 62 pCt. til Monarchiet af det Beløb, hvormed Fællesudgifterne overstige Fællesindtægterne. Den Forandring, der i denne Henseende er steet, er foretaget paa den Maade, som Forsatningen foreskriver, og jeg kan alt-